

НОВА ЗОРЯ

український греко-католицький часопис

Видання Івано-Франківської Митрополії Української Греко-Католицької Церкви. Виходить кожного тижня

24 червня — Всіх Святих Українського Народу

Рішенням Синоду єпископів УГКЦ у четверту неділю після Зіслання Святого Духа відзначається празник Всіх Святих Українського Народу, яких є дуже багато, але ми не знаємо всіх їхніх імен. Цього дня ми вшановуємо також пам'ять 13 пратулинських мучеників та 27 новомучеників, проголошених блаженними Папою Іваном Павлом II.

Ким отже є святі українського народу? Тими, хто на наших землях у різні часи і в різних обставинах прийняли благодать Божу і принесли добрий плід. Серед них — великі князі, які мудро управляли своїм народом (свв. Володимир і Ольга), князі, які за Христа опирались насильству своєю лагідністю (свв. Борис і Гліб), засновники монашого життя на українській землі (свв. Антоній і Теодосій Печерські), мученики за єдність церковну (св. Йосафат), преподобні і праведні (св. Йосафата Гордашевська), мученики за віру переслідуваної Церкви (свв. новомученики часів радянської окупації, серед яких

єпископи, священнослужителі, монахи, монахині, один мирянин), і численні святі нашої землі, знані лише Богові, які йшли слідами їхньої духовності чи то у подвижництві монашого життя, чи то у мучеництві та ісповідництві віри, чи то у простоті та лагідності серця.

Святі, які своєю святістю прославили український народ, свідчать нам про благословення милостивим Богом наших земель і кличуть нас приєднатися до небесного чертогу й вічної слави Всіх Святих Українського Народу.

★ Цей тиждень в подіях

22 червня

День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні.
Початок німецько-радянської війни.

24 червня

День молоді.
День молодіжних та дитячих громадських організацій.

26 червня

Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу.
Міжнародний день на підтримку жертв тортур.

27 червня 2001 р.

у Львові під час Святої Літургії у візантійському обряді за участі Папи Івана Павла II вперше в історії на території України відбувся обряд беатифікації 28 слуг Божих УГКЦ.

28 червня

День Конституції України.

Сакральне малярство

Естетика
Божого
Серця

стор. 3

Пресвята Євхаристія

Як я знайшов
Святий
Грааль

стор. 4

Молодіжні спільноти

Християнська
сім'я — основа
здорового су-
спільства

стор. 7

Хто піднімав Зарваницю

Пригадується, як на початках відродження України довелося побувати у Зарваниці. Тоді там було лише джерело і невелика каплиця. А зараз це місце розбудоване і насправді перетворилося на величний загальноукраїнський паломницький центр.

Продовження на стор. 5

★ Молитви

Молитва біля ікони Новомучеників УГКЦ

Господи, Творче Всесенної, морів і зірок, птиць небесних та гір, лісів і всього, що в них! Перед Твоєю величчю стою я, творіння рук Твоїх. Ти бачиш мою недосконалість і неміч, змилосердися наді мною, і дай мені Силу Твого Духа завершити діло, яке я розпочав (ла). Не для слави моєї, а для спасіння душі і прослави Тебе, мого єдиного і всеблагого Творця і Батька. Щоб кожен і кожна, дивлячись на цю ікону, якраз Тебе бачив й — саме і лише — Тобі поклонявся «в душі й правді», Твої святі рани правдиво прославляв посланою з Неба силою святих наших мучеників, які життя своє віддали — як жертву за Христа і за багатьох. Бо Ти — Бог наш, а ми — улюблені люди і діти Твої, Господи, ім'я Твоє призиваємо, Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Молись за Україну!

Згідно з постановами Синоду Єпископів УГКЦ від 17 червня 2014 р. пригадуємо заклик до усіх наших вірних та людей доброї волі: кожного дня о 21.00 і надалі єднатися у спільній молитві за Україну.

Як сказати «НІ» наркотикам?

- «Дякую, ні. І я більше не хочу про це говорити».
- «Дякую, ні. Я знаю, що це для мене небезпечно».
- «Дякую, ні. Я не хочу конфліктів з батьками, вчителями».
- «Дякую, ні. Це — не в моєму характері».
- «Дякую, ні. Мені треба на тренування».
- «Дякую, ні. Якщо я це зроблю, то потім важко буде зупинитися».
- «Дякую, ні. Хіба справжні друзі пропонують наркотики?».

Продовження на стор. 6

★ Голос Церкви

Папа Франциск: Від чого залежить зростання Божого царства?

Дві Ісусові притчі з Євангелії від Марка, що розповідають про Боже Царство, були в центрі уваги Святого Отця під час його щонедільної зустрічі з вірними.

Автентичність місії Церкви визначається не успіхами та преміями, але тим, щоб прямувати вперед зі сміливістю, що є плодом довіри та покорою вручення себе Богові. На цьому наголосив Папа Франциск, коментуючи перед проказуванням молитви «Ангел Господній» в неділю, 17 червня 2018 р., євангельські притчі про зерно пшениці і гірчичне зерно, як символи Божого Царства й «динамізму його зростання».

Таємниче зростання

У першій з них Ісус порівнює Боже царство до «таємничого зростання зерна», яке, вкинуте в землю, кильчиться, проростає, виростає і дає колос, незалежно від землероба, який лише після дозрівання дбає про жнива. Ця притча, за словами Святого Отця, переказує нам наступне:

«Через проповідання та діяльність Ісуса Боже Царство було звіщене, проникло на ниву світу та, немов зерно, росте й розвивається саме від себе, власними силами та згідно з критеріями, незбагненими для людини. Воно у своєму зростанні та проростанні серед історії не дуже залежить від дії людини, але є, насамперед, вираженням Божої могутності та доброти, сили Святого Духа».

Вірність у випробуваннях

Як зауважив Наступник святого Петра, нам іноді здається, що історія рухається в протилежному напрямку від задуму Небесного Отця, Який «хоче для всіх Своїх дітей справедливості, братерства й миру». Ми ж покликані пережити ці періоди як «періоди випробування, надії та чуйного очікування жнив».

«У дійсності сьогодні, як і вчора, Боже царство росте в світі в таємничий і вражаючий спосіб, відкриваючи приховану могутність малого зернятка, його переможну живучість, — зазначив Папа. — Посеред особистих і суспільних життєвих поворотів, які іноді, здається, позначають потопання надії, необхідно залишатися сповненими уповання на приховане, але мо-

гутнє діяння Бога. Ось чому в хвилини пітьми та труднощів ми не повинні занепадати духом, але залишитися заякореними в Божій вірності, в Його присутності, що завжди спасає».

Відкритість на непередбачуване

В другій притчі Ісус порівнює Боже Царство до гірчичного зернятка, яке є дуже маленьким, але настільки розростається, що стає більшим від іншої городини. Мова йде про «непередбачуване, вражаюче зростання». «Нам не є легко увійти в цю Божу логіку непередбачуваності та прийняти її у своє життя», — сказав Святіший Отець, підкреслюючи, що Господь запрошує нас до постави віри, яка «виходить за межі наших проєктів, обра-

хунків та прогнозів». Бо Бог — «Бог несподіванок».

«Це запрошення відкритися з ще більшою щирістю на Божі задуми, як на особистому рівні, так і на рівні спільноти. В наших спільнотах необхідно бути уважними до малих і великих нагод для добра, які Господь нам пропонує, піддаючись і залучаючись у Його динамізм любові, гостинності та милосердя до всіх», — зауважив Наступник святого Петра, додаючи:

«Автентичність місії Церкви не визначається успіхом чи визнанням результатів, але тим, щоб прямувати вперед зі сміливістю, що впливає з довір'я та покорою, що полягає у врученні себе Богові. В тому, щоби прямувати вперед, з визнанням Ісуса та силою Святого Духа. Вона є усвідомленням того, що ми є малими і слабкими засобами, які в Божих руках і завдяки Його благодаті можуть звершити великі діла, спричиняючись до поступу Його царства, яке є «справедливістю, миром і радістю у Святому Дусі» (Рим. 14,17). Нехай же Пречиста Діва Марія допоможе нам бути простими й уважними, аби своєю вірою та працею співпрацювати з розвитком Божого Царства в серцях та в історії».

о. Тимотей Т. Коцур, ЧСВВ.

★ 3 життя Церкви

У Волновасі освятили храм

У неділю, 17 червня, у прифронтовому м. Волноваха Донецької області урочисто відкрили та освятили новий храм Благовіщення Пречистої Діви Марії, який згідно з рішенням Синоду Єпископів УГКЦ, зводився зусиллями вірних Івано-Франківської Архієпархії.

За дорученням Митрополита Володимира Війтишина, який напередодні відкриття поблагословив церковні речі для нового храму в м. Волноваха, урочисте богослужіння очолив Синкел соціального служіння Івано-Франківської Архієпархії та директор БФ «Карітас-Івано-Франківськ» митр. прот. Володимир Чорний.

У співслужінні численного духовенства, яке служить на східних теренах нашої Батьківщини, о. Володимир поблагословив святиню та звершив у ній першу Божественну Літургію. На урочистість зійшлося чимало вірян та гостей міста. Серед них і міський голова Івано-Франківська п. Руслан Марцінків.

«Ми раді з того, що можемо в такий спосіб єднатися з усіма людьми, котрі перебувають тут, фактично на передовій збройних протистоянь. Нехай цей

храм буде знаком підтримки та єдності Прикарпаття зі східними теренами нашої Батьківщини. Нехай у ньому буде постійно лунати молитва за наших військовослужбовців та за довгоочікуваний мир», — звернувся до присутніх о. Володимир.

В свою чергу, Владика Володимир Війтишин дякує усім жертводавцям, завдяки яким здійснився Божий промисел і постала церква для парафіян та усіх, хто постраждав внаслідок війни на Сході України. Зокрема, о. Івану Липці (Мадрид, Іспанія) та його парафіянам, п. Руслану Марцінківу, о. Роману Пельо (Удіне, Італія), о. Сергію Знаку (Барселона, Іспанія), о. Віталію Микитину (Зальцбург, Австрія) та кожному, хто своєю жертвою допоміг здійснити цей задум.

Прес-служба Івано-Франківської Архієпархії.

★ Реколекції

Для дружин священників

17 червня 2018 р. Б. завершилися реколекції для дружин священників, які проходили в монастирі Сестер Службниць Непорочної Діви Марії м. Надвірна. Зазначимо, що такі реколекції в межах Коломийської єпархії відбуваються вперше, однак в подальшому планують зробити їх щорічними.

Духовні науки проходили впродовж чотирьох днів. За цей час їмості мали змогу поспілкуватися між собою, а також обговорити і поставити питання реколектанту о. Захару Михасюті стосовно різноманітних сфер духовного, сімейного та церковного життя. Тепла й дружня атмосфера неабияк гуртувала їмостей до спільних молитов та глибокого вивчення Святого Письма.

На закінчення духовних наук учасниці реколекцій щиро подякували отцю-реколектанту та сестрам, які радо

прийняли їх до своєї обителі. Такі зустрічі, переконані їмості, є необхідними, адже кожна зокрема змогла почерпнути для себе щось нове, почути слово підтримки та з користю провести час.

Знаємо, що на тендітні плечі дружини священника покладена особлива відповідальність, бо вона опікується не лише своєю сім'єю, але й парафіальною громадою, в якій її чоловік виконує роль душпастиря. Тому, побувавши в колі однодумців, їмості

збагатились духовним піднесенням, душевним спокоєм і великим запалом й надалі допомагати своїм чоловікам

працювати на благо парафій, тим самим виконуючи своє покликання.

Прес-служба Коломийської єпархії.

★ Сакральне малярство через призму Музею мистецтв Прикарпаття

Естетика Божого Серця: чому католицькі сюжети не суперечать Східній іконописній традиції?

Про почитання ікон Пресвятого Серця Христового у західноєвропейській культурі сказано надзвичайно багато. Вже починаючи з XIII ст. такі великі мислителі католицької думки як св. Бернард чи св. Бонавентура у своїх контемплятивних богословських роздумах переживають пасіонарність Христа. Саме так поступово на Заході розвивається культ «Ран Христових» та інші, на перший погляд, незрозумілі для православного Сходу культури, такі як «Серце Христове», запроваджене у католицизмі в XVII ст. після візії французької монахині св. Марії-Маргарити Алякок.

Сьогодні модно стало говорити про те, що для нашої Київської традиції є чужою західноєвропейська культура, вирощена на естетичних вподобаннях Ренесансу, Бароко і Класицизму, де в мистецтві так шанується Тіло і Кров Христа. Цьому, як мінімум, суперечать прекрасні поетичні слова відомого нам тропаря шостого гласа, який звучить у храмах під час недільного Богослужіння: «...і стояла Марія у гробі, * шукаючи пречистого Тіла Твого...». Ці слова складено, правдоподібно, на початку VII ст., а в VIII ст. відредаговано і доповнено св. Йоаном Дамаскіним — відомим богословом і апологетом Церкви, роздуми якого лягли в основу догмату про іконопочитання. Сам догмат остаточно був встановлений після IX ст., а також і сама практика поклоніння святим іконам прийшла на католицький Захід. Згідно з догматом шістдесяти семи святих отець сьомого Вселенського Собору, Нікейського (787 р.): «честь, що віддається образу, переходить до Первообразного, і той, хто вклоняється іконі, вклоняється зображеному на ній». Слід зауважити, що соборові отці в мистецьку царину не входили. Тільки дораджували, щоб Христа більше ніколи не зображали як символ чи алегорію, бо Він — правдивий Бог і правдива людина, як назвав Оріген — «Богочоловік».

А з іншої сторони, чи бува не перегукується культ Божого Тіла, його Святої Крові і Зболілого Серця із культом покладання святого образу-плащаниці у Великий Четвер перед Пасхою, коли ми приходимо з поцілунком і покаюванням перед Спасителем, який з любові видав Себе за нас... Більше того, навіть наш Октоїх виданий в Почасві 1775 р. — богослужбова книга Православної Церкви, яка містить в собі чинопослідування вечірні, повечір'я та інших відправ — має надзвичайно зворушливі вислови про атрибути страждання Христового (спис, що пробив Серце Спасителя).

Звідси випливає, що для Київської традиції добре розпрацьовані богословські та мистецькі західні засади не були чужими, вони пристосовувалися до нашого русько-візантійського (українського) обряду. А як зазначає Ю. Катрій у знаменитій книзі «Пізнай свій обряд»: «Богослуження нашої Східної Церкви відзначаються глибоким культом Божої Любові і Милосердя. Відправи середі і п'ятниці повні сердечного почитання і пієтизму до хресного дерева, Христових мук, ран та Його пробитого боку» та ін. Особливо на стихирах вівторка четвертого гласа молимося: «Оспівуємо Твої страждання, Владико Христе, хрест, копіє і тростину, губку і цвяхи, бичу-

вання, багрянцю і вінець з терня, оплювання і насмішки, що їх Ти добровільно перетерпів». Подібний текст знаходимо і на вечірні восьмого гласа у віторок.

Зрештою всі великі церковні празники, як і знамениті іконографічні сюжети, беруть початок на Сході. У своїй двадцятій гомілії «доктор євхаристії» св. Іван Золотоустий згадує про Серце Христове, яке ним сприймалося як символ Божої любові. Більше того, Сам Господь нам подає уроки зі школи «як правильно виховувати своє серце»: «Навчіться від Мене, бо Я лагідний і сумирний серцем» (Мт. 11: 29).

В іконописній традиції УГКЦ зустрічається безліч ікон і статуй із сюжетом на тему «Христа-Царя» чи «Серця Христового». Звісно, вони мають римо-католицьке походження, але протягом декількох століть вони «прижилися» і стали східними, бо не суперечать вченню Замойського (1720) та Львівського (1891) синодів. Беручи до уваги думки відомого літургіста XX ст. француза Жана Франсуа Жозефа Шарона, який заявляв, що *набожності, перейняті із Заходу від римо-католицької традиції, якщо підтримують східно-християнський дух, то їх треба дозволити не лише приватно, але також публічно, а в деяких випадках треба їх поручити, якщо відповідають правдивій потребі народу і мають збережені східні форми культу*. Виходячи з вище сказаного, іконографія «Серця Христового» не суперечить духу нашої традиції, незважаючи на всі літургійно-обрядові та богословські розбіжності між ультра-радикально налаштованими «таборами».

З культурознавчої і мистецької сторін такі ікони й статуї прижилися в Україні саме завдяки інтенсивним зв'язкам українських православних

і греко-католицьких ікономалярів (і, певна річ, їхніх церковних наставників) з римо-католицьким сакральним мистецтвом. На відміну від греків і московитів (т.зв. «руських»), в українців ніколи не було ненависті й навіть упередження до високопрофесійного мистецтва західноєвропейських майстрів, які працювали для оформлення храмів Римо-Католицької Церкви. Навпаки, багато українців здобули чудову мистецьку освіту в Римі, Венеції, Флоренції. Ікони «Христа-Царя», «Царя-Царів», «Серця Христового» та ін. були і є цікаві тим, що в них прекрасно використані кольори, які св. Діонісій Ареопагіт рекомендував малярям: золото — виглядає справжнім золотом, пурпур — виглядає справжнім пурпуром, — і так усі барви.

В українській культурі високопрофесійне (академічне) письмо тісно пов'язане з народним іконописом. Народні традиції в образотворчому мистецтві України сягають часів Київської Русі. Найяскравіше вони виявилися в традиційному іконописі. У фондовій збірці Музею мистецтв Прикарпаття знаходиться одна із таких робіт іконо-картина середини XX ст. невідомого автора «Ісус Христос». Детальний опис роботи зробила працівниця музею Тетяна Манік. У науково-уніфікованому паспорті зазначено, що ікона прямокутної форми вертикального формату виконана в народному стилі. Вважаю, що таке малярство можна віднести до стилю, який би я назвав «християнським сентименталізмом» — своєрідний напрямок контрраціонального характеру, що апелює до сентиментальних глибоко християнських почуттів віруючої в Бога людини.

Облачення Христа — пурпуровий хітон і зелений гіматій поверх нього, чимось нагадує одяг латинського священника, але з традиційною саме для Сходу колірною символікою. Краї гіматія оздоблені неширокими смужками українського орнаменту, елементи якого намальовані жовтим, білим, голубим і рожевим кольорами.

Композиційно Спас зображений за канонічним зразком «Христа-Пантократора» IV-VI ст. Таке зображення Ісуса є дуже величним. Христос перед молільником постає вродливим чоловіком. Голова Христа злегка нахилена вправо. Обличчя обрамлене довгим темно-коричневим волоссям, яке спадає на плечі, і такого ж кольору короткою бородою і вусами. В Ісуса овалне обличчя, тонкий прямий ніс, рожеві міцно стиснуті губи, чорні брови, голубі очі, погляд яких звернений на глядача. Навколо голови — німб жовтого кольору.

Зображення Спасителя вродливим критикували послідовники Григорія Палами. Давні візантійці старалися відгородити ікону від усієї земної краси. А це є проти правди; а правда в тому, що усі ранні свідчення є ті, що Ісус «найкращий серед людських синів». Католицький світ дав українцям ключ для правдивого зображення Ісуса Христа — всупереч грецьким псевдоканонам. Народний ізограф, який малював цю картину, в силу свого хисту і професійних навичок, старався вдало передати Божу любов через досконалий образ Христа: конструктивно намагався побудувати живу форму голови і тулуба, виявити рух і характерні пропорції, зв'язати деталі з цілим, узагальнити (довести) зображення до тональної єдності, до пластичної виразності та ін.

Центром ікони є закривавлене і обвите у терновий вінець Серце Ісуса — символ Його святої любові і милосердя до грішників. Над Серцем червоним кольором намальовано вогонь, а над ним — чорний хрест як атрибут і символ Божих мук. Серце обрамлене жовтим німбом з промінням — це «чистої води» західна манера як правильно зобразити Господню проникливість до зраненого людського серця гордістю, заздрістю, гнівом та іншими пороками.

Обидві руки Спасителя підняті до грудей і вказують на Серце. Руки Христа мають ромбоподібні червоні рани від ржавих цвяхів. Такі композиційні особливості перегукуються з іконографічним типом «Ессе Ното / Ось Людина» де теж зустрічається надмірна пасіонарність Богочоловіка.

Вагоме значення в трактуванні образу має навколишня ситуація, фон. В даній композиції Христос зображений на голубому тлі. Хоча фахівці Середньовіччя рекомендували зображати святих на золотистому полі, який служить алегорією Раю. Проте в цьому випадку голубі барви «відповідають» Небесній тверді. Оригінальністю художнього вирішення цієї релігійної картини служать білі, що нагадують ромашки і конвалії, та темно-рожеві квіти з зеленим листям у вигляді вінка. На Русі ромашки завжди символізували природну красу. І це не просто краса — це естетика Божого Серця — «Найпрекраснішого серед синів Людських».

Отже, само собою зрозуміло, що здорова логіка і правдива духовність ніколи не будуть сходити на манівці і сторони «мистецько-теологічних крайностей». Бо, за словами Блаженного Священномученика Кир Григорія Хомишина, Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа однаково все людство світу зневажає, перепрошує, кається і любить як на православному Сході, так і на католицькому Заході. Тому нехай Пресвяте Серце Ісуса стане фундаментом нашої віри в Бога живого, надії на прощення та запорукою радісного життя у Вічності...

о. Віталій КОЗІНЧУК,

доктор філософії за спеціальністю «Богослов'я», член Національної спілки художників України, провідний науковий співробітник Музею мистецтв Прикарпаття, декан гуманітарного факультету Івано-Франківського

Богословського Університету.

Опис ікони: Автор невідомий.

Картина «Ісус Христос». Середина

XX ст. Картон, олія. 77 х 59.

Зберігається у фондах Музею мистецтв Прикарпаття.

★ Пресвята Євхаристія

Як я знайшов Святий Грааль

Відразу ж скажу, що на ці роздуми мене надихнула стаття Квіна Харгітая для BBC Travel від 3 червня 2018 р. В ній він описує свою мандрівку до Катедрального собору Валенсії, де, за переданнями, зберігається автентична чаша, саме з якої Ісус пригубив вино під час Тайної Вечері. Хоча за звання легендарної християнської реліквії змагаються сотні претендентів, на його думку, очолює список лише один з них.

Утім, чи справді Грааль — це саме те, що ми шукаємо вже стільки століть?

Святий Грааль — це чаша, з якої Ісус Христос і його учні причащалися під час Таємної вечері. Це — одна з найбажаніших цілей будь-якого археолога, дослідника, а й просто цікавої людини. «Таємничі реліквія, що існує на межі фантазії та реальності, є одним з найбільш жаданих скарбів людства. Згадками про неї рясніє вся християнська культура від середньовічного епосу про короля Артура та його лицарів до пригод Індіани Джонса», — пише п. Квінн.

Втім мене, як богослова, спонукали на ці роздуми не стільки географічне розташування цієї чаші, скільки те, що насправді, на виключно мою думку, цінність Граалю полягає зовсім в іншому. Так, поза всяким сумнівом, автентичні історичні речі завжди були та залишаються живими й промовистими свідками тих чи інших фактів, але мої пошуки цієї реліквії закінчилися у неділю, коли ми святкували свято Торжественного поклоніння Пречистим Тайнам Тіла і Крови Господа нашого Ісуса Христа.

Чаша, яка дає життя

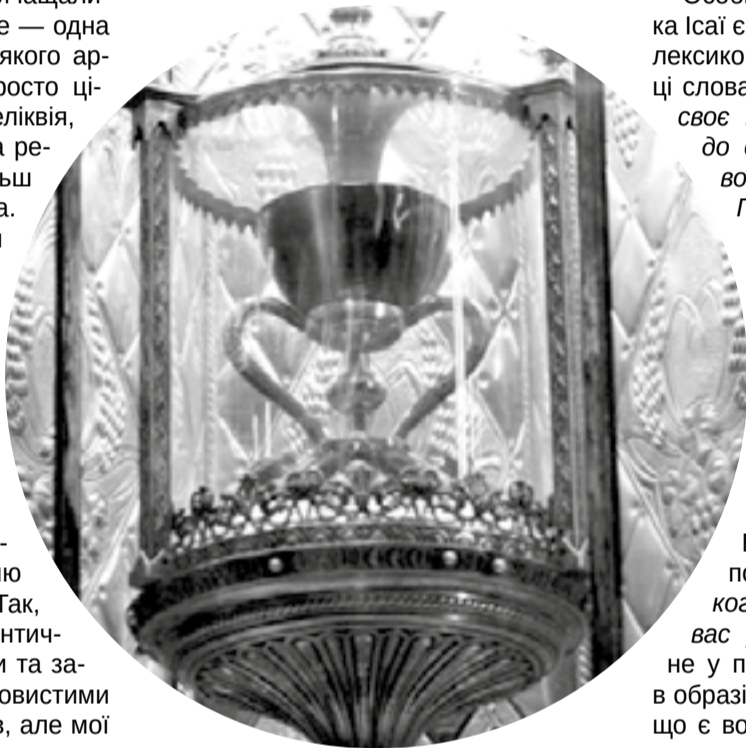
За легендою, Святий Грааль наділений надзвичайними силами. Одна з них — безсмертя. Те, чого всіляко прагнуло та продовжує прагнути людство. Те, чим володіла людина і що після гріхопадіння втратила, оскільки «заплата за гріх є смерть» (Рим. 6:23).

І ось наш Господь Ісус Христос в одній із своїх бесід повчає, що Він — хліб живий, що з неба зійшов. «Коли хтось цей хліб їстиме, житиме повіки. І хліб, що його я дам, це — тіло моє за життя світу» (Йо. 6:51). Це були революційні слова, які викликали у слухачів велике обурення, мовляв, як отой може нам своє тіло дати їсти? (пор. Йо. 6:52). На це Господь не тільки не відповідає, але й продовжує далі свою думку: «Якщо не споживатимете тіло Чоловічого Сина й не питимете його кров, не матимете життя в собі. Хто тіло моє їсть і кров мою п'є, той живе життям вічним, і я воскресну його останнього дня» (Йо. 6:53-54).

Далі, як нам відомо, під час своєї останньої вечері Він показав своїм учням, як саме має відбуватися це таїнство. Христос звершує першу в історії Божественну Літургію, на якій, як ми писали вище, причащає своїх учнів

хлібом і вином, кажучи: «Беріть, це моє тіло. Потім узяв чашу, воздав хвалу, дав їм, і пили з неї всі. Та й сказав їм: «Це моя кров Завіту, що проливається за багатьох» (Мр. 14:22-24). На завершення він заповів їм це робити кожного разу «на його спомин» (пор. Лк. 22:19).

І апостоли, творячи його заповіт, пішли з проповіддю по цілому світі, а Господь допомагав їм та стверджував слово чудесами, які їх супроводили (пор. Мр. 16:20). Окрім своєї проповіді, апостоли також настановляли в кожному місці гідних чоловіків, які покликані були звершувати ламання хліба. Так з'являються єпископи, священники та покликані їм на допомогу дякони.

Отож, з усього вище сказаного робимо висновок, що той самий Христос, Який на Тайній вечері дав учням своє тіло та кров, Той самий Христос і по сьогоднішній день перебуває під видами хліба і вина у Пресвятій Євхаристії. При служінні цього таїнства священнослужителі використовують різний церковний посуд, зокрема і чашу, а тому кожна чаша, з якої ми причащаємось, і є тим святим граалем, оскільки з неї ми отримуємо життя, як сказав вище сам Христос.

Чаша, яка дає надію

Поза всяким сумнівом, чеснота надії — одна з головних чеснот християнина. Проповідник Палського двору о. Раньєро Канаталамесса пише, що Церква зроджується із цього почуття. Один віруючий поет написав поему про богословську надію. Три богословські чесноти, — каже він, — це мовби три сестри: дві з них — великі, третя ж — ще маленька дівчинка. Крокують вони разом, тримаючись за руки, з дівчиною-надією посередині, і дивлячись на них, може скластися враження, що великі ведуть малу сестричку, але насправді все навпаки: це дівчинка веде своїх двох старших сестер. Саме надія веде за собою віру і любов. Без надії усе просто зупинилося б.

Власне кожен, хто приступає до Пресвятої Євхаристії часто, не може приступати до неї з думкою, що, мов-

ляв, я такий хороший і Бога заслужив. Ні. Євхаристія — це завжди жертва покори, жертва, яка почалась на Тайній вечері, перейшла Гетсиманію, двір Пилата, дорогу хресну і розп'яття — у душі найбільшої смиренності. Саме тому кожного разу, коли приймаємо Євхаристію, ми сповнюємося надією, бо ж ми грішні, і священник, який нам її подає — теж людина, але, власне, надія полягає в тому, що, хоч ми й згрішили, Господь нас робить гідними учасниками своєї трапези.

І ця надія викликає у нас віру та любов, тим самим готуючи нас до Життя вічного, Життя справжнього.

Чаша, яка приносить радість

Особисто для мене у книзі пророка Ісаї є слова, які, говорячи сучасним лексиконом, «роблять мій день». Ось ці слова: «Невже ж забуде молодиця своє немовля? Не матиме жалю до сина свого лона? Та хоча б вона й забула, я тебе не забуду. Глянь! Я записав тебе в себе на долонях» (Іс. 49:15-16). Ця фраза, на яку я колись випадково натрапив, фактично кожного ранку є перед очима у мене. Вона є черговим доказом того, що ми тут не випадково, що ніхто й ніколи не є самотнім.

Той же о. Канталамесса стверджує, що Бог є нашим Батьком, котрий любить нас по-материнськи. «Як утішає когось рідна мати, так я буду вас утішати» (Іс. 66:13). Власне у притчі про блудного сина Ісус в образі батька об'єднав ці риси Бога, що є водночас батьком і матір'ю. Це дуже гарно зобразив Рембрандт ван Рейн у картині «Повернення блудного сина». Якщо придивитися, бачимо, що батько зображений з двома різними руками: сильною чоловічою та ніжною жіночою.

Можна ще дуже довго писати про Божу любов, оскільки Він і є тією Любов'ю (пор. Ів. 4:8), але чи не найбільшим доказом цієї любові є саме Пресвята Євхаристія, в якій Він назавжди заважає єднатися з людиною. І все це приносить відчуття радості, відчуття спокою. Можливо, саме тому Христос обрав вино, як один із дарів Євхаристії, бо ж псаломспівець каже: «Вино, що серце людське звеселяє» (Пс. 103:15).

Чаша, яка вирівнює справедливість

Це ще одна характеристика нашого «Святого Граалю», про яку хочу коротко роздумувати. Відомо, що людина за своєю природою властива до гордості. Ця гордість спонукає нас думати, що ми є кимось, можливо — кращими, можливо — мудрішими, можливо — красивішими і т.д. І ось що робить Христос — Він вже тут, на землі, показує нам, людям, що всі ми є рівними в Божих очах.

Це дуже гарно видно, коли приступаємо до Причастя на Літургії. Нас у храмі є досить багато. Всі ми є різні, з різними освітами, зовнішністю, характерами, врешті, — соціальним станом. Але всі ми причащаємось із

однієї чаші! Всі ми причащаємось однаковими Тілом і Кров'ю нашого Спасителя. Немає різниці, чи в мене золоті зуби, чи вставні — я приймаю того самого Христа, що й інша людина, котра стоїть поруч мене.

Це ми, люди, звикли ставити себе вище когось, але в святому храмі Господь вирівнює цю несправедливість у притаманний Йому спосіб любові.

Чаша, яка примирює та об'єднує

Колись мав нагоду прочитати таку історію. В одному селі були дві сусідки, які дуже часто сварилися. Сварилися так, як притаманно нашим «побожним» жіночкам. І кожної неділі вони стояли на самому переді храму, сповідалися та приступали до Євхаристії. Зрозуміло, що у сповідальниці як одна, так й інша поливали одна-одну брудом, звинувачуючи в усіх бідах світу. Врешті якось священник того не витримав і закликав їх обох на розмову.

— Скажіть, ви б змогли поцілувати вашу сусідку? — звернувся він до першої.

— Що? Очевидно, що ні! Вона... — скромно відповіла інша.

— Гаразд. Але як тоді так трапляється, що кожної неділі ви обоє приступаєте до Причастя, і кожної неділі ви обоє облизуєте святу ложечку?

Ось ще одне чудо нашого «Святого Граалю». Як вже було сказано вище, Господь рівняє «горби і долини» людських сердець, об'єднує їх у святому храмі, як колись Ісус об'єднав за одним столом своїх учнів, стає доступним абсолютно для кожного. Але Господь вчить: «Коли, отже, приносиш на жертвник дар твій і там згадаєш, що твій брат має щось на тебе, зостав там перед жертвником твій дар; піди, помирись перше з твоїм братом і тоді прийдеши і принесеш дар твій» (Мт. 5:23-24).

Пригадуєте, я вже казав про одну зі своїх улюблених цитат зі Святого Письма? Так от, наше ім'я записане на Божій долоні. І всі ми звикли писати імена тих, за кого молимося на т.зв. «карточках». А знаєте ви, яка далі їх доля, попри те, що священник буде їх читати на потрійній (сугубій) сктені? За кожне записане вами ім'я священнослужитель, коли робить проскомидію (приготовляє святі дари), приносить частинку. Їх він ставить на дискос і в результаті всі вони, після освячення, кладуться до однієї чаші і ними ми причащаємось!

Чаша, яка творить чуда, змінює нас, робить святими

Станом на сьогодні у Церкві налічується понад 130 євхаристійних чудес. Перемінення гостії в шматок людського тіла, вина — в людську кров, багаторічні євхаристійні пости, левітації та чудесні зцілення. Трапляються вони в хвилинах сумнівів реальної присутності Христа в Пресвятих Дарах, під час спроб профанації, але також як нагорода за віру і любов.

Першим євхаристійним чудом вважається перемінення гостії і вина в шматок тіла і крові в монастирі в Ланчано в італійській провінції Кьети в VIII столітті. У тамтешньому монастирі один зі священників сумнівався

3 архівних джерел

щодо присутності Ісуса Христа під видом хліба і вина. Ті сумніви прийшли до нього також під час Святої Літургії, яку звершував він сам особисто. Коли закінчував говорити слова переміни, гостія змінилася в шматок тіла, а вино — в людську кров. Монах про це повідомив своїх співбратів. Звістка рознеслася також в околицях. Було зроблено спеціальний реліквіарій, в якому Тіло і Кров зберігаються до цього дня. Кров перемінилася в п'ять грудочок, але Тіло залишилося недоторканим. У 1970 році повністю досліджено чудесну Євхаристію. Дослідники встановили, що Тіло — це фрагмент людського серця, без слідів консервації, а Кров має 4 групи.

Більше про Євхаристійні чуда ви можете прочитати в інтернеті. Не є моєю метою описувати про них тут. Але про це також слід пам'ятати, що траплялися вони на різних престолох, з різними людьми та в різних «святих граалях».

Особисто для мене чудом є вже те, що кожного разу перед Святим Причастям священник говорить «Святе є святим!» Церква називає святими усіх нас, зібраних у святому храмі. «Святими» це за життя! Очевидно, що всі ми є грішні, але у Святому Таїнстві Примирення Господь нам прощає досконало наші гріхи, бо ж прагне, щоб ми досконало і зі святістю могли Його приймати у Пресвятій Євхаристії.

Можна ще дуже довго роздумувати над усіма аспектами Пресвятої Євхаристії, та й заледве ми зможемо до кінця усвідомити всю її суть. Зрештою, цього не вимагає від нас Господь. Єдине, що я старався донести цими роздумами, можливо, є те, що не чаша, не дискос, не кивот є святим, але Святим є Той, Хто у них чи на них є. На кожній Літургії ми отримуємо Божу благодать приступити до Нього у Святих Таїнствах, щоби отримати всі ті ласки, про які читали вище, і навіть більше.

Вочевидь, не варто вигадувати велосипед, мандрувати цілим світом у пошуках Святого Грааля чи іншої реліквії. Те ж стосується і різного роду «об'явлень» Пресвятої Богородиці, які ми всі так любимо. Христос вже показав нам, де є його Святий Грааль, а він там, у тихому та скромному храмі, до якого вірні приходять, як казав Папа Іван ХХІІ, щоби «зачерпнути води живої».

Знайшов я Святий Грааль чи ні — питання до кожного. Моя відповідь — так! Адже справжнє диво Грааля, вочевидь, полягає не в його знахідці, а в тому, що він весь час був та залишається з нами, по наших храмах. Скарб — не чаша, а Той, Хто є в ній, Хто її освячує.

І я відчув радість, перебуваючи тієї неділі перед Святими Тайнами в часі Суплікації від усвідомлення, що з кожним новим днем Господь продовжує відкривати нам свою любов. Слава Тобі, Сину Божий, що живиш нас плоттю і кров'ю Своєю, співаємо Тобі: Алілуя!

о.-диякон
Володимир ЛУКАШЕВСЬКИЙ.

Той, хто піднімав Зарваницю

(Короткий нарис про о. Порфирія Мандичевського)

Божі місця також потребують людської праці. Без людей святині хоч і зберігаються у первозданній красі, але не змінюються з роками. Адже там, де свої руки докладає людина, є поступ, розбудова і розвій. Пригадується, як на початках відродження України довелося побувати у Зарваниці. Тоді там було лише джерело і невелика каплиця. А зараз це місце розбудоване і на правду перетворилося на величний загальноукраїнський паломницький центр. Звісно, до такого загального визнання Зарваниця йшла досить довго. Але ті люди, які там жили у попередні часи, закладали цеглинку за цеглинкою у її розбудову. Одним із таких подвижників був парох с. Зарваниця о. Порфирій Мандичевський.

Він народився у 1823 році у родині о. Івана Мандичевського, пароха с. Білі Ослави на Станіславщині. Висвятився у духовний сан у 1847 році. Перед висвяченням одружився з Марією Левицькою, дочкою пароха с. Залуква о. Корнелія Левицького, рідного брата Митрополита УГКЦ Михайла Левицького. Першим місцем його праці стала Залуква, де він пропрацював один рік адміністратором парафії. Пізніше він душпастирював на Тернопільщині. З 1848 по 1853 рр. — парох у Зарваниці, з 1853 по 1864 р. — парох у с. Довге Тербовлянського деканату. З 1864 по 1882 р. він знову парох Зарваниці і Тербовлянський декан.

Повернувшись на парафію у Зарваницю, о. П. Мандичевський вирішив надати їй статусу відпустового місця. Саме його старанням Чудотворну ікону Зарваницької Божої Матері було короновано. Дня 23 червня 1867 р. Апостольська Столиця за понтифікату Святішого Отця Пія ІХ видала Декрет, відповідно до якого Чудотворну ікону Зарваницької Божої Матері було короновано. По благословенні Папою Пієм ІХ золоті корони із Риму привіз сам Порфирій Мандичевський.

Коронацію Чудотворної ікони Зарваницької Божої Матері, що величаво відбулася 28 серпня 1867 р., в день свята Успіння Пресвятої Богородиці, здійснив з окремого дозволу і Благословення Риму митрополит Галицький Спиридон Литвинович. Святіший Отець Пій ІХ, за рекомендацією кардинала Йоана Сімеоні, окремим Декретом відновив відпусту для прочан, надавши Зарваниці відпустового значення. Відпусти мали починатися на Вознесіння Господнє і тривати у всі неділі й торжественні свята аж до Покрови Пресвятої Богородиці включно. Відтоді починаються відпустові дні, коли тисячі прочан відвідують це святе місце.

Окрім суто професійної діяльності, отець займався і активною громадською працею. Він обирався послом до Галицького сейму 4-го скликання (1877-1882 роки (обраний в окрузі Тербовля - Золотники, ІV курія). Був членом «Руського клубу». У 1864 р. підготував польською мовою книжку «Опис Зарваниці, церкви і розміщених в ній чудотворних образів». Помер о. П. Мандичевський напередодні сесії 1882 року.

Церква Пресвятої Трійці була споруджена четвертою з часу заснування Зарваниці, після того, як 1754 р. згоріла дерев'яна церква.

Вівтар з іконою Богородиці у Трійській церкві (1754) Зарваниці. Фото Фрідріха, близько 1900 р. З книги «SZTUKA NA DAWNYCH KRESACH WSCHODNICH RZECZYPOSPOLITEJ. FOTOGRAFIE Z XIX WIEKU» (Краків, 2013 р.). Фото з сайту www.castles.com.ua

Дещо ширше розповідає про нього у своїх спогадах Євген Олесницький, який любив приїжджати на вакації саме до Зарваниці. Ось що він згадує: «Парохом у Зарваниці був у часі, про який пишу, о. Порфирій Мандичевський, почесний крилошанин і сеймовий посол, брат довголітнього посла з Надвірної о. Корнила Мандичевського.

Родина Мандичевських зараховувалася до найвищої попівської аристократії. Попівство в Зарваниці було великим шляхетським двором, в якому усе було дуже по-панськи. Відпусти вимагали великого числа чужих свя-

щеників, тому щоденно засідало кількадесяти осіб до стола. Все улажене було дуже виставно. Їздили каретами, спроваджували расові коні, дома була окрема білярдова саля.

Однак покійний Мандичевський забажав був стати дійсним дідичем та почав купувати села. Та тут йому не повелось. Зачав залізати в довги, з яких не видобувся до смерті. Він умер у тяжких відносинах і полишив у біді численну родину, з якої зрештою вийшли порядні люди, які, не зважаючи на свої панські навички і панське виховання, не відреклися в пізнішому житті своєї народности. Тут у Зарваниці провів я найдовший час з моїх помзтуральних вакацій дуже приємно й весело і не стямився, коли зближався кінець» (Євген Олесницький «Сторінки з мого життя», часопис «Діло № 314 за 22 листопада 1934 року).

Як було сказано вище, о. П. Мандичевський був одружений із М. Левицькою, що походила із гербу Рогаль. Їхній один син Ярослав став священником, другий — Євген — журналістом та письменником (писав під псевдонім Фр. Улянович). Дочка Марія-Магдалина була дружиною о. Теодора Цегельського, а друга дочка — Олена вийшла заміж за о. Івана Зафійовського.

Ось таким було життя довголітнього пароха Зарваниці о. Порфирія Мандичевського. Звісно, у даній статті ми не зафіксували усього доброго, зробленого ним. Але уже той промовистий факт, що за час його праці Чудотворна ікона Зарваницької Божої Матері була коронована, а сама святиня отримала право з високого престолу проводити відпусту, свідчить сам за себе. Відтоді і в усі подальші роки Зарваниця була на слуху і саме це призвело до того, що вона стала на правду великим відпустовим місцем усіх галичан.

Іван ДРАБЧУК,
співробітник Національного заповідника «Давній Галич».

★ Хвороба століття

Наркоманії — ні!

26 червня — Міжнародний день боротьби з наркотиками... Усього один день у році. А проблема наркоманії в Україні триває півстоліття. Якщо на Прикарпатті у 60-их роках знали, що наркоманія — це десь далеко за кордоном, то на Сході в той час вже думали, де купити маку, бо свого не вистачало. Валерій Анатолійович Скопич, головний лікар Івано-Франківського обласного державного наркологічного диспансеру, стикається з цією бідою щодня.

— Зараз у ЗМІ чуємо заклики, звернення до свідомих громадян, щоб замальовували надписи на стінах будинків, в яких вказано, де можна купити наркотики. На Вашу думку, чи це вирішить проблему?

— На якийсь час. Апелювати потрібно до людей, які реально можуть вплинути на постачання наркотичних препаратів, на мотивацію самих споживачів. Адже проблеми починаються у шкільному віці. Багато батьків впевнені у тому, що їхня дитина ніколи не вживатиме наркотичні речовини. Ми спостерігали безліч випадків, коли приходять мама і скаржаться: сім'я благополучна, син вчиться на «відмінно», але щось сталося. Його поведінка змінилася, стала некерованою, виявилось, що син курить марихуану. Тому вже у дитячих садках потрібно вводити програму, в якій навчати, щоб наші діти розуміли велику шкоду від наркотиків.

— З ким співпрацює наркологічний диспансер?

— Ми співпрацюємо з релігійними та громадськими організаціями, з освітянами, з поліцією. Багато в цьому плані робить Івано-Франківський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Це такі заходи, як конкурс малюнка «Ні СНІДу!» та багато інших. Однак цього замало.

У 80-их роках СНІД став основним шляхом поширення ВІЛ-інфекції серед наркоманів. Почала діяти Міжнародна програма «Зменшення шкоди від вживання наркотиків», згідно з якою ми стали робити замісну терапію. Ми були орієнтовані на те, щоб важкий наркотик не розповсюджувався. У нас в області зараз 350 осіб приймають легальні наркотики тільки для того,

щоб не вживати вуличні опіоїди і не користуватись шприцами.

На щастя, ми утримали ситуацію і у нас нема підлітків, залежних від опіоїдів, підлітків-пияків. А їх чимало на Сході та Півдні України (Луганщина, Донецщина, Миколаївщина, Херсонщина, Одещина). На жаль, там молодь уже вражена. Наука говорить, якщо явище наближається до 9 відсотків, то профілактичними засобами уже не можна нічого зробити. Потрібно тільки легально допомагати людям.

— Як проконтролювати, щоб молодь не піддавалась згубному впливу? Адже зараз усе просто: можна зателефонувати, переказати гроші і замовити наркотики по інтернету.

— Я відчув безсилля від того, коли побачив, що наркотик «насвай» пішов у народ. Це тютюн, замішаний на гашеному вапні, з курячим послідом. Має стимулюючий ефект. Його привезли до нас узбеки, таджики. Це гідота, але має попит серед учнів, бо вони прагнуть екстриму, не задумуючись над наслідками.

У нашій області 15 осіб займаються боротьбою з незаконним обігом наркотиків. Нещодавно у Калуші перекирили потужний трафік наркотику «амфетамін», який використовується в Європі. Ефективні дії правоохоронців, як правило, завершуються зверненням наркоманів до нас на замісну терапію.

— Яку допомогу отримують ті, кому пощастило потрапити до обласного наркологічного диспансеру?

— На обліку в обласному наркодиспансері є більше тисячі осіб, 350 з них уже будуть вживати наркотик до кінця свого життя (як відомо, вік наркомана дуже короткий). Дуже рідко,

а практично неможливо, щоб людина, яка вживає наркотики, повернулася до повноцінного життя. Окремі з них все ж намагаються це зробити упродовж перших двох років, відколи почали лікування. Через півроку починають розуміти, що вони можуть працювати. Таким працюючим і надійним ми даємо препарат на 10 днів для самостійного прийому. Вони вже не бояться поліції, бо нема потреби вчиняти кримінальні дії, тобто красти, щоб купити чергову дозу наркотичного засобу.

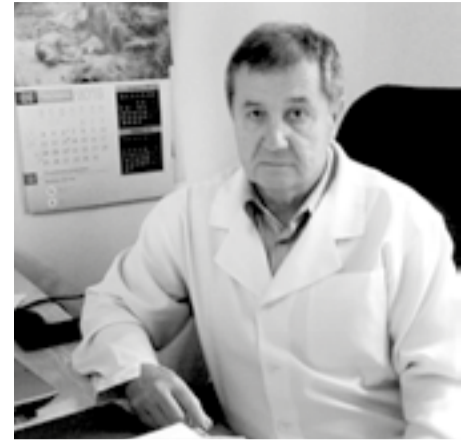
Ще через якийсь період часу наркомани задумуються: а навіщо нам наркотики? Окремі пробують припинити вживання взагалі. Але в їхньому організмі уже відбулися сильні порушення, наприклад, безсоння. Якщо більше року систематично вживати наркотики, то повернутись до нормального стану майже неможливо.

Вік наркоманів — 28-35 років. Якщо не лікуються, то до 35 років помирають, якщо перебувають на замісній терапії, то можуть прожити необмежений вік.

— Яку профілактичну роботу Ви проводите?

— Ми часто проводимо «круглі столи» з батьківськими комітетами шкіл, семінаристами, духовенством, громадськими організаціями, політичними партіями. Роз'яснюємо шкідливість наркотиків. Наші наркологи йдуть у всі школи обласного центру.

На словах, що наркоманія — це зло, ми нікого не переконаємо. Тому на шкільні зустрічі наркологи йдуть з добровольцями наркоманами, які показують учням свої трофічні виразки. Вони колють собі стопи, бо вже нема місця для колоти. А коли наркоман розповідає про своє життя, якою

хорошою дитиною він був і навіть показує диплом з відзнакою про закінчення вишу, то учні починають задумуватись. А ще коли наркоман покаже свою світліну 15-20-річної давнини, покаже свої зуби, то своїм теперішнім виглядом змушує замислитись, чи варто взагалі пробувати наркотики, навіть заради інтересу. Цей метод профілактичної роботи з учнями називається «жива книга».

Нещодавно у фортчній галереї «Бастіон» м. Івано-Франківська поліція затримала молодь, яка вживала наркотики, це були учні місцевих шкіл...

На зустрічах з батьками ми наголошуємо: якщо ви помітили в своїй дитині зміни в поведінці, інтересах, вона відстає в навчанні, то потрібно бити на сполох. Потрібно цікавитись: «Де ти буваєш? Що ти вживаєш? Як витрачаєш кишенькові гроші? Чи проїдаєш, чи прокурюєш?».

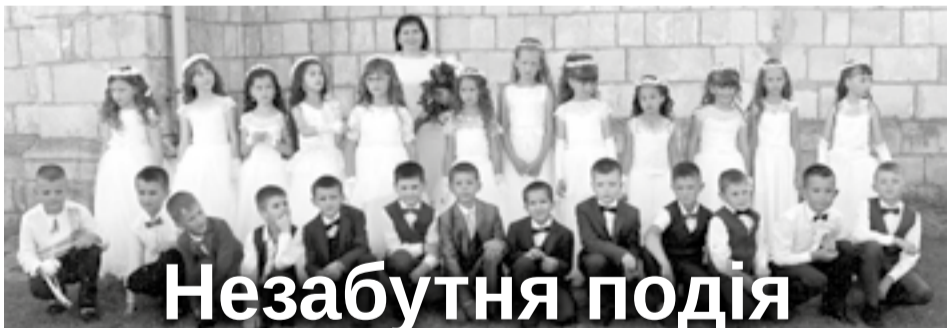
Варто розповідати своїм дітям, наскільки небезпечні кольорові пігулки, навіть трапляється, що, не усвідомлюючи небезпеки, діти одні одних пригощають у школах. На перший погляд здається, що це вітаміни, а насправді ці пігулки містять наркотичну речовину.

Дуже важливо довести до відома батьків, щоб вони були озброєні засобами, які дозволяють контролювати поведінку дитини. Це насамперед інформація про наркотики, особливості їх продажу і вживання, а також діагностичні тести, які можна придбати в аптеках міста.

Розмовляла Юлія БОЄЧКО.

На світлині: Валерій Скопич.

★ Перше Причастя

Незабутня подія

В житті кожної людини є особливі миті, які запам'ятовуються на все подальше життя. Перша Сповідь та урочисте Святе Причастя є саме такими незабутніми подіями.

У селі Крилос Галицького протопресвітеріату уже традиційно на свято Пресвятої Євхаристії діти, які протягом року готувались вперше приступити до Св. Сповіді, приймають до свого серця Євхаристійного Ісуса. А щоб це свято стало для дітей незабутнім, воно було урочистим. Двадцять шість дітей в суботу ввечері приступили до Св. Сповіді, а в неділю із своїми хресними та рідними батьками здійснили Чин відновлення хресних обітів та під час Божественної Літургії приступили до Святого Причастя. По завершенні Богослужіння о. Ярослав Жолоб вручив

кожному першопричаснику пам'ятку першої Сповіді та урочистого Св. Причастя, молитовник та іконку чудотворної Крилоської Богородиці.

Для дітей, які вперше прийняли Євхаристійного Ісуса, бажано зростати добрими, щасливими й успішними та пронести цю радість зустрічі з Ісусом через усе своє життя.

Також від щирого серця дякуємо нашій катехитці п. Анні Жолоб. Бажано міцного здоров'я, Божої опіки та заступництва Матері Божої Крилоської.

Вдячні батьки першопричасників.

★ Лист читача

Дякую працівникам «Карітасу»!

Шановна редакціє «Нової Зорі»! Мені 88 років, звати Галина. Читаю вашу газету, переглядаю світлинки й згадую свою юність та молодість, як мене, 17-річну, з 13-річною сестрою вивезли в Сибір. Тітку, діда і бабу німці арештували. Два мої вуйки, воїни УПА, загинули за Україну. Чоловік мій, Богдан Іроденко, був відомим архітектором в місті. Завдяки йому збереглися будівлі навколо ратуші. Він довго відстоював у Києві, що це історичні споруди, їх не можна валити й будувати «хрущовки». На жаль, його вже давно нема поруч...

З 90-их років я була союзницею в організації «Союз Українок». Відчувала велике піднесення після радянських важких часів.

Уже вісім років не можу ходити. Через артрит, сильні болі в ногах

навіть не виходжу на вулицю. Маю в кімнаті візок та ходунці. Дякую Богові за сина Олега, який завжди поруч. Радію, коли приходять онуки Роман і Тарас та маленькі правнуки.

Останнім часом мене почали відвідувати працівники «Карітасу» п. Лілія Воронич та п. Ульяна Ярчук. Дівчата допомагають мені помитись, роблять уколи, спілкуються. Я чекаю на них, немов на ангелів доброти. Від такої уваги я аж помолоділа, стала веселішою.

Через газету «Нова Зоря» щиро дякую усім працівникам «Карітасу» за їхню турботу, доброту та милосердя. Хай Господь благословить усіх рясними ласками та щедротами!

Галина ІРОДЕНКО. м. Івано-Франківськ.

На світлині: Галина Іроденко.

★ Молодіжні спільноти

Християнська сім'я — основа здорового суспільства

Цьогоріч у травні містами України пройшла християнська акція за збереження цінностей сім'ї. Молодіжна християнська спільнота «Світло вервиці» с. Перерісль Надвірнянського деканату Коломийської єпархії також, певним чином, долучилася до цієї акції, організувавши сходження на найвищу вершину України — Говерлу.

Погодьтеся, це теж немала жертва, адже піднятися на таку вершину коштує чималих сил, терпіння, випробувань сили духу... Але якщо метою такої самопожертви є така важлива річ як сім'я, родина, збереження християнських цінностей, то, повірте, воно того варте. Особливо в наш час, коли втрачаються абсолютно всі людські й життєві цінності; не лише сімейні чи родинні, але й духовні, моральні, етичні, державні... Важко і боляче це усвідомлювати, але дійсність є такою. Дякувати Богу, є ще категорія людей, яких ця проблема не залишає байдужими. Особливо приємно, коли і молодь не є байдужою до таких речей. Адже саме молодь — майбутнє держави, в якій їм жити.

Отож саме сходження на г.Говерлу відбулося 9 червня 2018 р. за участю МХС «Світло вервиці» під проводом духівника отця-декана Василя Панівника. Близько 20 осіб склали жертву в наміренні за добрі християнські сім'ї і родини, розуміючи, що добра християнська сім'я є основою здорового суспільства.

Сходження на вершину розпочалося з Божественної Літургії та благословення пароха. Незважаючи на спеку, а місяцями й поривчастий вітер, важку дорогу, молодь все ж таки підкорила вершину! Вже на самій горі молодь

разом з духівником помолилися вервицю та Молебень до Пресвятої Богородиці за добрі християнські родини, за мир в Україні та ще в багатьох наміреннях.

«На такій висоті ми ближче до Бога», — говорили учасники сходження. Адже

справді на вершині, де немає людської суєти, де повний спокій, де лише небо і ти, можна більше роздумати, побути на розмові з Богом, довіритися Йому, відкритися, подякувати... Яка ж красива наша ненька Україна — ці неймовірні краєвиди наших Карпат просто вражають! Дякую Господу за такий блаженний час, за таку можливість! Такого роду подорожі чи прощі відкривають наші очі, душі, серця, дозволяють багато чого зрозуміти, переосмислити... Ти по-іншому починаєш дивитися на своїх ровесників, багато чого в них вчиш-

ся, багато чому своїм прикладом вчиш їх сам... Такі подорожі зближують, ти вчишся подавати руку ближньому навіть тоді, коли тобі самому важко.

Особливу користь схожі заходи мають для молоді, оскільки несуть в собі духовно-виховний процес: молитва і самопожертва заради когось, заради того, хто цього потребує найбільше — і неважливо, чи це одна людина, чи це сім'я, чи це ціле суспільство, адже молитва й підтримка може здобитися будь-кому і будь-коли. Побільше б таких моментів у житті кожного з нас!

Додому ми повернулися пізно ввечері, стомлені фізично, але щасливі! Щасливі, бо знаємо, що Бог чує навіть найменше зітхання, молитву чи жертву, принесену заради когось. Тому віримо і знаємо, що Бог почув нас і цього разу, віримо і знаємо, що сімейні цінності будуть берегтися і в нашій державі буде світле майбутнє!

Дякуємо Богові за благословення, дякуємо нашому пароху о. Василю за організацію й духовний супровід, а всій нашій молоді — просто за те, що ви є! Разом ми зможемо багато!

Ірина НЕПЕЛЯК.

★ Презентації

Поважна гостя в Тисменичанах

«Цінності — це досвід людства, який зберігається в Церкві, релігії, науці, мистецтві, культурі, але головне — в людях».

(Блаженніший Любомир Гузар).

4 червня 2018 року в селі Тисменичани Надвірнянського району відбулася знаменна подія — зустріч парафіян з Марією Рипан, племінницею та похресницею Кардинала Любомира Гузара.

Пані Марія, завдяки бабці Ростиславі і вуйкові Любкові (Любомиру Гузару), які радо ділилися родинною історією, отримала натхнення далі досліджувати різні гілки їхньої родини. Це дослідження й привело її до нашого села. Саме вона є тією живою гілкою родовідного дерева священників Билинкевичів, які служили в Тисменичанському храмі з 1734 по 1882 роки: Іван Билинкевич — 1734, Ігнатій Билинкевич — 1785, Теодор Билинкевич — 1809, Юстин Билинкевич —

1836, Сильвестр Билинкевич — 1838, Йосип Билинкевич — 1878.

Перший раз, збираючи матеріали, вона відвідала наше село у 2015 році. А вже цього року приїхала, щоб побувати в церкві, відвідати могилу Сильвестра Билинкевича, бо він похований на місцевому цвинтарі. Є вірогідність, що тут поховані ще Билинкевичі, але ці припущення потребують досліджень. Марія Рипан презентувала свою дослідницьку роботу. Для жителів села підготувала презентацію «3 роду в рід». Вона захоплююче розповідала про землю, звідки вийшла династія отців Билинкевичів. Поділилася своїми теплими спогадами про Блаженнішого «Вуйка Любка» (це звернення панувало в родинному колі). Пані Марія привезла з собою копії рукописів одного із священників Билинкевичів. Якусь частину рукописів вона розшифрувала, а якась частина залишилась не розшифрована. Вона була б рада,

якби хтось допоміг у розшифруванні залишених документів. Ці рукописи п. Марія подарувала о. Михайлу Цюрпіті, пароху села Тисменичани, а також книги, диски, флешку з презентацією.

Наша церква св. Параскеви П'ятниці поповнилась новими документами, за що ми щиро вдячні п. Марії Рипан. Пані Марія зацікавила парафіян своєю розповіддю і тому вони із задоволенням придбали привезену літературу: книгу Любомира Гузара «Думки у спадок», В. Чистух «Завалівське коріння Блаженнішого В. Гузара», «Блаженніший Вуйко Любка» — це зібрані спогади про Л. Гузара, авторами яких є люди різного віку, професій, національностей і віросповідань.

В свою чергу, жителі села подякували п. Марії за чудові хвилини мандрівки в історичне минуле і, зокрема, нашої церкви та подарували книгу місцевого письменника, громадського діяча Михайла Костюка «Моє село —

Тисменичани», де є згадка про священниче служіння Билинкевичів у нашому храмі.

На зустріч також приїхали нащадки роду Билинкевичів із села Заріччя, п. Павлина із села Камінне, племінник Павлини п. Іван з сім'єю. До цього часу вони були незнайомі. Пані Павлина представила п. Марії фотографії, документи, які підтверджують їх причетність до роду Билинкевичів. Вони обмінялись телефонами для подальшого спілкування та досліджень родоводу.

Пізніше гості відвідали сільський цвинтар, де о. Михайло відправив панахиду на могилах священників з родини Билинкевичів. А світлини, зроблені бібліотекарем сільської бібліотеки, залишать згадку односельчанам і п. Марії Рипан про незабутню зустріч. Ця зустріч є одним із камінчиків мозаїки в історії села, які ми збираємо і зберігаємо для майбутніх поколінь.

Галина КУШНІРЧУК,
завідувач Тисменичанською бібліотекою-філією.

★ Вітаємо!

Парафіяни храму Покрови Матері Божої с. Клубівці Тисменицького деканату щиро вітають з днем народження свого пароха і декана Тисменицького

о. Петра СКРИПНИКА.

Всечесний отче, бажаємо Вам міцного здоров'я, радості та успіхів у нелегкій праці в Божому винограднику. Молимо Господа, щоб Ваша доброта не міліла, а досконалість зростала, щоб теплота і духовність, яку Ви випромінюєте, зігрівала всіх, хто Вас оточує. Хай сторицею повертаються до Вас плоди добрих справ. Хай Всевишній та Пресвята Богородиця провадять Вас ві-

рим шляхом у душпастирському служінні.

Парафіяни храму св. Арх. Михаїла с. Вовчинець Північно-Західного деканату м. Івано-Франківська щиро вітають з днем народження

о. Миколу ЛУЖНОГО.

Всечесний отче, хай Господь у Пресвятій Тройці обдарує Вас своїми ласками. Хай безмежне джерело любові, мудрості, мужності та милосердя Ісуса надихає на невтомну працю в ім'я Господнє, на славу Бога. Хай Ваше служіння буде нагороджене на землі любов'ю та пошаною, а на небі — вінцем вічної слави.

Молитовно бажаємо Вам міцного здоров'я, радості, щастя, миру і достатку. Многих і благих літ!

Парафіяни церкви Вознесіння Господнього с. Підпечари Тисменицького деканату вітають з днем народження свого пароха

о. Петра СКРИПНИКА.

Стан священства — найсвятіший з усіх станів і водночас найважливіший. Бог, знаючи трудність земної мандрівки, зі своєї доброти послав Вас душпастирем нашої парафії. Всечесний отче, протягом двадцяти чотирьох років Ви опікуєтесь душами людей, дбаєте про наше спасіння, робите видимою присутність Ісуса Христа.

Прийміть від нас, Ваших парафіян, найщиріші побажання міцного здоров'я, духовної радості, миру й добра, Господньої любові та опіки Матері Божої ще на багато років священничого служіння.

Парафіяни церкви Вознесіння Господнього с. Гериня Болехівського деканату вітають з днем народження свого пароха

о. Івана АНДРУСИШИНА.

Всечесний отче, прийміть наші вітання в знак великої поваги до Вас як духовного провідника, який багато років навчає слова Божого в нашій парафії. Дякуємо Вам за пастирську

опіку, молитви, проповіді, за щирість Вашої душі, людяність і мудрість.

Бажаємо Вам здоров'я, радості, за тишку у Вашій оселі, повноти Божої благодаті, Господнього благословення, дарів Святого Духа та опіки Пресвятої Діви Марії.

* Словник-антисуржик

Мова — душа нації!

Мовні неохайності, що часто зустрічаються

Неправильно

- * Кровать
- * Діван
- * Шкаф
- * Холодильник
- * Будильник
- * Чайник
- * Теліфон
- * Тілівізор
- * Нова мебель

Правильно

- * Ліжко
- * Диван
- * Шафа
- * Холодильник
- * Будильник
- * Чайник
- * Телефон
- * Телевізор
- * Нові меблі

Підготувала Людмила ІВАНОТЧАК.

* Подяки

* Ековелопроща

Слідами блаженного Симеона Лукача

7 липня 2018 року виповниться 125 років від дня народження блаженного священномученика Симеона Лукача, одного з найактивніших керівників підпільної УГКЦ.

З цієї нагоди з ініціативи Бюро УГКЦ з питань екології 22-23 червня 2018 року відбудеться ековелопроща — «Слідами блаженного Симеона Лукача» з м. Івано-Франківська до с. Старуні.

Місце збору: Івано-Франківська Духовна Семінарія ім. свщмч. Йосафата, в якій у міжвоєнний період минулого століття викладачем морального богослов'я був свщмч. Симеон.

Кінцевий пункт: с. Старуня Богородчанського району, в якому народився, душпастирював та помер Владика Симеон Лукач.

Виїзд з Івано-Франківська — 22 червня о 17:00 год. від Івано-Франківської Духовної Семінарії ім. свщмч. Йосафата (вул. Василянок, 64 (внутрішній двір) м. Івано-Франківськ).

Виїзд зі Старуні — 23 червня о 15:30 год.

Діти до 14 років беруть участь у прощі в супроводі батьків.

Контактна особа:

068 050 35 78 / 099 094 74 32 —
о. Михайло Дзуль;
поштова скринька:
dzulmychailo@gmail.com

Програма велопрощі**22 червня 2018 р.**

17:00 — збір у дворі Івано-Франківської Духовної Семінарії (вул.

Василянок, 64), молитва, благословення.

19:00 — зупинка в дендрологічному парку «Діброва».

20:30 — Прибуття до Старуні, Молебень до Христа Чоловіколюбця.

21:00 — Вечеря

21:30 — Перегляд документального фільму «Симеон Лукач».

22:30 — Ватра.

23:00 — Нічний спочинок.

23 червня 2018 р.

8:00 — Вставання

8:30 — Сповідь

9:00 — Божественна Літургія в храмі Петра і Павла, молитва заступництва, благословення мощами свщмч. Симеона Лукача.

10:30 — Сніданок.

11:00 — Відвідини музею блаженного свщмч. Симеона Лукача та підпільної УГКЦ.

12:00 — Виїзд до грязьового вулкану і музею етнографії та побуту.

14:00 — Обід.

15:00 — Вервиця до Божого Милосердя.

15:30 — Виїзд до Івано-Франківська.

P.S.: Із собою слід мати вервицю, справний велосипед, запасну камеру, спальний мішок, каримат, перекуску на вечір та сніданок, гарний настрій.

Щиро дякуємо!

З 15 по 19 червня 2018 року в м. Івано-Франківську проходив чемпіонат України «Шкільна волейбольна Ліга України» серед школярів загальноосвітніх закладів.

Команду дівчаток Херсонської області представляли школярі Зміївської ЗОШ I-III ступенів у складі: Ганни Жаркової, Софії Тиркало, Євгенії Миргород, Альони Горб'як, Єлизавети Дорошенко, Юлії Ричак, Яни Ричак, Марії Бушуєвої, Яни Красуляк, Ірини Даньків, Марини Лесейко, Аліни Махник та вчителя фізичної культури Миколи Куривчака.

Ми щиро дякуємо настоятелю храму Різдва Пресвятої Богородиці УГКЦ с. Зміївка Херсонської області о. Василю Барчуку, а також сестрам монастиря сестер Служниць Господа

і Діви Марії з Матара Чернечої родини Воплоченого Слова с. Крихівці (Івано-Франківськ) за опіку й теплий прийом команди волейболістів Херсонської області.

Нехай Господь Бог посилає їм здоров'я і наснаги на звершення Божих справ.

*З повагою — школярі Зміївської ЗОШ.
Херсонська область.*

На світлині: школярі Зміївської школи зі своїм вчителем Миколою Куривчаком.

Подяки за зіслані ласки

Дякую Господу Богу, Матері Божій, св. Ап. Юді-Тадею за вислухані молитви. Велика вдячність завідувачому пологовим відділенням та всьому медперсоналу Лисецької лікарні, які допомагали моїй внучці під час пологів. Щиро дякую усім рідним за молитви за маму та її новонароджене немовля.

Ольга.

Висловлюю щирю подяку св. Ап. Юді-Тадею, який є надійним опікуном нашої сім'ї, за заступництвом якого ми неодноразово отримуємо зіслані Богом ласки.

Здавалося б, кінець навчального року і всі хвороби та віруси вже позаду. Та, на жаль, не в нашому випадку. Захворіла наша донечка. Тривале медикаментозне лікування не давало бажаного результату. Тоді я зверну-

лася з проханням про оздоровлення дитини до св. Апостола Юди-Тадея. Як і багато разів поспіль, Христовий Апостол вкотре вислухав наші молитви у дев'ятниці до нього. Щиро дякуємо за опіку та заступництво.

*Тетяна.
м. Івано-Франківськ.*

Свої подяки Милосердному Богові, Пресвятій Богородиці, св. Ап. Юді-Тадею, Ангелам-хоронителям, святим та блаженним, душам у чистилищі, а також усім Небесним Силам складають:

п. Уляна ХРОМ'ЯК з м. Івано-Франківська — за вислухані молитви та успішні пологи донечки; **п. Наталія Д.** з м. Калуш — за вислухані молитви та чудесне зцілення ближнього від алкоголізму; **п. Лідія** — за вислухані молитви; **п. Марія** з Городенківського р-ну Коломийської Єпархії — за вислухані молитви, успішне складання екзамену, за здоров'я всієї родини, за допомогу й підтримку у різних життєвих обставинах; **Н.Н.** — за зіслані ласки.